

Pamätný kameň

Napísal Administátor
Štvrtok, 19.05.2016 o 18:10

{rokbox

thumb=|images/stories/clanky/pamatny-kamen-1915-mini.jpg|images/stories/clanky/pamatny-kamen-1915.jpg{/rokbox}

Na hrade Zborov sa okrem stredovekých pamiatok nachádza aj pamätný kameň z 1. svetovej vojny. I keď má „oslávenec“ len 100 rokov, jeho história je o to zaujímavejšia. Replika pamätného kameňa obohatila nádvorie dolného hradu v jari 2015.

Koncom marca 1915 ruské vojská prekročili hrebeň Karpát. Frontová línia prechádzala aj cez obec Zborov. Pod hradom mali zákopy rakúsko–uhorské vojská, ktoré bránili cestu do Bardejova.

Z hradného kopca mali kontrolu nad údolím. Kamene z rozpadnutých múrov vojakom poslúžili na stavbu bunkrov, ruiny hradu im poskytovali ochranu pred paľbou. Na pamiatku pobytu tu vojaci 4. pešieho pluku z rakúskeho Klagenfurtu zanechali opracovaný pieskovcový kameň s vytesaným nápisom :{rokbox

thumb=|images/stories/clanky/original-2012-mini.jpg|images/stories/clanky/original-2012.jpg{/rokbox}

{rokbox

thumb=|images/stories/clanky/replika-2015-mini.jpg|images/stories/clanky/replika-2015.jpg{/rokbox}

GEDENK–STEIN (pamätný kameň)

LIR 4 (Landwehr Infanterieregiment 4–domobranecký peší pluk č.4)

28.4.1915

Mesiac trvajúca zákopová vojna skončila ofenzívou rakúsko–uhorských vojsk pri Gorliciach. Rusi opustili Zborov 5. mája 1915. V tomto mesiaci bol fotograf a historik umenia Kornel Divald poverený Budapešťou zdokumentovať poškodenie pamiatok. Vtedy odfotil aj pamätný kameň. Na základe tejto fotografie ho objavil v roku 2012 Gabriel Geffert zo Združenia na záchranu Zborovského hradu. Po dlhom hľadaní našiel kameň, ktorý bolo treba „len“ nadvihnúť. Prevrátený s nápisovou stranou na zemi čakal takmer sto rokov. Pripomína nám, že vojnová búrka tu zaviala vojakov až z južného Rakúska. Niektorí tu zostali naveky, mnohí sa vrátili ako invalidi. Nevítala ich dychovka, ako keď odchádzali na front. O krutých bojoch svedčí vojnový cintorín oproti hradu, kde sú pochovaní aj vojaci 4. pešieho pluku. Tu vedľa seba spí svoj večný sen 90 rakúsko–uhorských a 46 ruských vojakov. Až smrť ich zmierila.

Napísal: Štefan Hanuščin